

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

E-mail mst@mst.dk cc. vivsr@mst.dk

Høringssvar fra Landbrug & Fødevarer vedr. udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen vedrørende fornyelse af kvægundtagelsen (MST-029-00619)

Miljøstyrelsen har den 6. april 2017 udsendt høringsudkast om ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Generelle bemærkninger

Baggrunden for ændringerne er implementeringen af vilkår i EU-Kommissionens forventede gennemførelsesafgørelse af Danmarks anmodning om undtagelse fra nitratdirektivets generelle bestemmelse om maksimalt at tilføre 170 kg kvælstof pr. ha pr. år i husdyrgødning. Undtagelsen skal sikre, at det fortsat er muligt for kvægbrug på særlige vilkår at udbringe op til 230 kg kvælstof pr. ha pr. år i husdyrgødning.

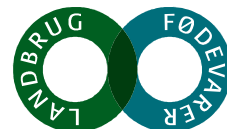
Da Kommissionens gennemførelsesafgørelse endnu ikke foreligger, er Miljøstyrelsens ændringsforslag, som anført i høringsbrevet, udarbejdet på baggrund af den forventede tekst. Vi skal derfor indledningsvis bemærke, at Landbrug & Fødevarer for dette høringssvar lægger til grund, at teksten i gennemførelsesafgørelsen bliver som beskrevet af Miljøstyrelsen. Skulle dette mod forventning vise sig ikke at være tilfældet, når Kommissionen offentliggør undtagelsen med de tilhørende bestemmelser, forbeholder Landbrug & Fødevarer sig ret til efterfølgende at justere vores bemærkninger.

Stramningen i kravet til andelen af afgrøder med høj kvælstofoptagelse og lang vækstsæson fra nuværende 70 pct. til 80 pct. er særdeles problematisk, særligt fordi kravet gælder fra indeværende planperiode. Det vil ramme kvægproducenter, der i god tro har etableret mellem 20 pct. og 30 pct. vintersæd i sædskiftet. Landbrug & Fødevarer anerkender, at der i § 2 er foreslået en overgangsordning, og henviser til vores specifikke kommentarer nedenfor.

Landbrug & Fødevarer har noteret sig, at betingelserne for undtagelsesbestemmelserne til at anvende op til 230 kg kvælstof pr. ha på kvægbrug i høringsudkastet er blevet strammet på flere områder i forhold til nugældende regler. Vi formoder, at det er en direkte konsekvens af de forventede betingelser i Kommissionens gennemførelsesafgørelse. Det fremgår ikke af høringsmaterialet, om Kommissionen har givet en faglig begrundelse for disse stramninger. Landbrug & Fødevarer ønsker derfor en redegørelse for Kommissionens vurdering af behovet og effekten af stramningerne. Derudover skal effekten af stramningerne indregnes i reduktionskravet for kvælstofudledning generelt.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem Landbrugsraadet, Danske Slagterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug med Dansk Landbrugs Medier og Dansk Landbrugsrådgivning, samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

Specifikke bemærkninger til de enkelte punkter i ændringsforslaget

§ 1, nr. 6. Stigningen i krav til efterårsbevoksning fra 70 til 80 pct. vil for kvægbrug specielt på lerjord resultere i et økonomisk tab. Bl.a. fordi det blokerer for dyrkning af vintersæd, der alt andet lige giver 25 pct. højere udbytte end vårsæd. Desuden er der en risiko for udbyttetab specielt på uvandet jord ved etablering af efterafgrøder i majs.

§ 1, nr. 7. Det er problematisk, at afgrøder med lang vækstsæson kun omfatter roer, græs, græsudlæg og græsefterafgrøde. Definitionen på græsudlæg i bilag 3 betyder, at der ikke kan etableres udlæg efter høst, fordi græsudlæg skal være udlagt senest 1. august. Specielt rødkløverudlæg ønskes etableret lige efter høst, fordi forårsudlæg kan give problemer med høst af dæksæden.

Vi er af den opfattelse, at anvendelse af kløver og lucerne i græs og i græsudlæg ikke er ændret, således der fortsat må bruges kløvergræs og kløvergræsudlæg. Den foreslåede tekst til bilag 3, nr. 2, litra e kunne med fordel præciseres til "græs- kløvergræsudlæg med under 50 pct. kløver".

§ 1, nr. 8. Når der i bilag 3, nr. 3. ændres fra "husdyrgødning" til "organisk gødning", bør der indføres en definition af organisk gødning i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

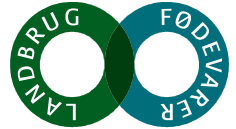
§ 1, nr. 9. Krav om etablering af en afgrøde om foråret umiddelbart og ikke senere end 3 uger efter ompløjning af græs i omdrift vil udløse et ekstra kvælstofbehov i den efterfølgende afgrøde, fordi græsset optager mineralsk kvælstof fra jorden i forårsperioden – en kvælstofmængde, der ikke bliver frigivet til den følgende afgrøde. Derudover vil der være administrative problemer med en sådan regel, idet landmanden ikke er herre over vejrliget. Landbrug & Fødevarer vil derfor foreslå, at der gives mulighed for dispensation fra 3-ugers bestemmelsen i særlige situationer.

§ 2. Formuleringen i stk. 2 af overgangsordningen for undtagelsesbrug i planperioden 2016/2017 med mellem 20 og 30 pct. vintersæd er efter vores opfattelse forkert. Formuleringen må skulle være :

Stk. 2. I 2017 kan landbrugsbedrifter, som har ansøgt om anvendelse af undtagelsen i planperioden 2016/2017, og som har sået vintersæd eller vinterraps på mere end 20 pct., men mindre end 30 pct. af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning, etablere græsefterafgrøde senest 31. august 2017, på forskellen mellem den procentdel af arealet på mere end 20 pct., som den pågældende landbrugsbedrift har sået vintersæd eller vinterraps på, og 20 pct.

Vi er af den opfattelse, at overgangsordningen ikke kun skal omfatte muligheden for at så græsefterafgrøde, men også græsudlæg. Der kan være bedrifter, der har baseret ny udlæg på såning efter høst af vintersæd.

Afslutningsvis skal Landbrug & Fødevarer bemærke, at undtagelsen i følge Miljøstyrelsens pressemeddelelse gælder til udgangen af 2018. Det betyder, at kvægundtagelsen reelt kun gælder i indeværende planperiode og planperioden 2017/2018. Landbrug & Fødevarer skal

derfor på det kraftigste opfordre til, at Danmark hurtigst muligt tager kontakt til Kommissionen med henblik på en forlængelse gældende for planperioden 2018/2019 og frem.

Landbrug & Fødevarer står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Henrik Bang Jensen

D 33 39 44 52

M 40 37 26 32

E hbj@lf.dk